

Sygn. akt I NO 87/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania M. R.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 12 grudnia 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 2 grudnia 2020 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej także: Rada lub KRS) uchwałą nr [...] z 12 grudnia 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 i art. 45 ust. 1 ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, ze zm.) - dalej ustawa o KRS,

nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie M. M. R. do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w powołanym wyżej monitorze.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że postępowanie zakończone tą uchwałą zostało zainicjowane uchwałą nr [X.] z 26 lipca 2019 r., w której na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2a w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy o KRS Rada postanowiła ponownie rozpatrzyć sprawę, rozstrzygniętą uchwałą nr [Y.] z 13 grudnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na czternaście z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283 w zakresie zgłoszenia dotyczącego M. R. na wolne stanowisko sędziowskie.

W toku ponownego postępowania zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu 4 listopada 2019 r. uznał, że zgromadzone materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Wobec powyższego zespół bezwzględną większością głosów (3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) postanowił rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa podjęcie uchwały w przedmiocie uchylenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [Y.] z dnia 13 grudnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na czternaście z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283 w części obejmującej nieprzedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Pani M. M. R. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S. i przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Pani M. M. R. do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S..

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się ze sprawą i jej omówieniu - na posiedzeniu plenarnym 11 grudnia 2019 r., postanowiła uzupełnić materiały postępowania nominacyjnego, przez zaproszenie na wysłuchanie przez wyznaczony w sprawie zespół członków Rady Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] i Prezesa Sądu Okręgowego w S..

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa na posiedzeniu 12 grudnia 2019 r. wysłuchał (w trybie wideokonferencji) Panią sędzię B. G. - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] oraz Pana sędziego M. S. - Prezesa Sądu Okręgowego w S. i uznał, że zgromadzone materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Wobec powyższego zespół bezwzględną większością głosów (3 głosy „za”, 0 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”) postanowił zmienić swoje stanowisko z 4 listopada 2019 r. i rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa nieprzedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie Pani M. M. R. do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, po ponownym rozpatrzeniu sprawy.

W uzasadnieniu uchwały zawarto ustalenia co do przebiegu pracy zawodowej kandydatki, zaś co do przyczyn podjęcia uchwały wskazano, że przy jej podejmowaniu Krajowa Rada Sądownictwa kierowała się oceną kwalifikacyjną oraz doświadczeniem zawodowym kandydatki. Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła dotychczasowe doświadczenie zawodowe sędzi M. R., w tym w szczególności jej doświadczenie orzecznicze zdobyte w trakcie pracy na stanowisku asesora sądowego oraz sędziego sądu rejonowego, a także podczas orzekania w ramach delegacji w Sądzie Okręgowym w S.. Rada miała także na uwadze uzyskaną przez kandydatkę ocenę kwalifikacji z 18 września 2018 r. sporządzoną przez sędziego wizytatora na potrzeby niniejszego postępowania nominacyjnego. W ocenie tej sędzia wizytator pozytywnie oceniła kwalifikacje opiniowanej, jednocześnie jednak wskazała na dostrzeżone uchybienia, które w jej ocenie jako już częściowo wyeliminowane przez kandydatkę, bądź mające charakter incydentalny, pozostają bez wpływu na tę ocenę. Opiniująca stwierdziła ponadto, że stabilność orzecznictwa sędzi M. R. nie odbiega od średniej uzyskiwanej przez innych sędziów wydziałów, w których kandydatka orzekała w okresie objętym oceną. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała, że miała na uwadze również informacje przekazane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] i Prezesa Sądu Okręgowego w S. podczas wysłuchania na posiedzeniu zespołu członków Rady w dniu 12 grudnia 2019 r. W ten sposób ustalono, że - odnosząc się do stabilności orzecznictwa kandydatki w sądzie okręgowym, wpłynęło dwanaście zażaleń

i w wyniku ich rozpoznania w czterech sprawach zażalenie zostało oddalone, w czterech sprawach orzeczenie zostało zmienione, zaś w trzech sprawach orzeczenie zostało uchylone, przy czym podstawą uchyleń były istotne uchybienia kandydatki. Według Rady, stabilność orzecznictwa M. R. jest zdecydowanie najniższa w wydziale, jeśli chodzi o sprawy zażaleniowe. Po drugie sprawność opiniowanej, zarówno w sądzie rejonowym, jak i w sądzie okręgowym została oceniona negatywnie (najniższa sprawność w sprawach zażaleniowych zarówno w sądzie rejonowym, jak i w sądzie okręgowym). Oceniana kandydatka w licznych sprawach - zarówno rozpoznawanych w sądzie rejonowym, jak i w sądzie okręgowym - nie podejmowała niezbędnych czynności, pomimo monitów ze strony przełożonych. Po trzecie w jednej ze spraw z referatu kandydatki została stwierdzona przewlekłość postępowania.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa zarówno wskazana stabilność orzecznictwa kandydatki na poziomie 30%, jak i problemy z właściwą sprawnością prowadzonych przez nią postępowań, a także stwierdzona w jednej ze spraw przewlekłość postępowania uprawniają do stwierdzenia, że w chwili podejmowania niniejszej uchwały Pani M. M. R. nie wypełnia ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o jej powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie również w tym, że już we wrześniu 2018 r. sędzia wizytator - w sporządzonej ocenie kwalifikacji - wskazywała na pewne uchybienia kandydatki dotyczące sposobu prowadzenia postępowań, które wówczas w ocenie opiniującej pozostawały jednak bez wpływu na całościową ocenę kwalifikacji kandydatki. W tej samej ocenie mowa była również o dobrej stabilności orzecznictwa opiniowanej (nieodbiegającej od średniej uzyskiwanej przez innych sędziów wydziałów, w których kandydatka orzeka). Mając na względzie, że obecnie zastrzeżenia, zdaniem Rady, budzi zarówno stabilność orzecznictwa kandydatki, jak i sprawność prowadzonych przez nią postępowań, można zasadnie stwierdzić ogólną negatywną tendencję w zakresie jakości jej pracy orzeczniczej, a tym samym poziomu jej kwalifikacji zawodowych, które jako kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego ocenić

należy negatywnie. Krajowa Rada Sądownictwa wskazała w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały, że uwzględniła także poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...]. Na posiedzeniu Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] 1 października 2018 r. Pani M. M. R. uzyskała 0 głosów „za”, 5 głosów „przeciw”, 0 głosów „wstrzymujących się”, zaś na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...] 5 października 2018 r. kandydatka uzyskała 3 głosy „za”, 65 głosów „przeciw” oraz 4 głosy „wstrzymujące się”. Wskazuje to, że kandydatka nie uzyskała ani poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...], ani Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...]. Powyższe okoliczności uzasadniały podjęcie uchwały o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie M. R. do pełnienia urzędu sędziego na jedno z piętnastu stanowisk sędziego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283.

Od powyższej uchwały odwołanie wniosła M. R. zaskarżając ją w całości i zarzucając:

- naruszenie art. 3 ust. 1 pkt 2, art. 21 i art. 45 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, poprzez podjęcie uchwały, w rozpoznanej już uprzednio sprawie, w której została podjęta w dniu 26 lipca 2019 r. uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr [Z.] w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie konkursu na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w S., uchylenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 grudnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na 14 stanowisk sędziów Sądu Okręgowego w S. w zakresie nieprzedstawienia Prezydentowi wniosku o powołanie kandydatki M. R. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. i przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosku o powołanie kandydatki M. R. do pełnienia urzędu na jednym z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S.;

- naruszenie art. 33 ust. 1 i 2 i art. 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz art. 57 b w zw. z art. 63 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 427 z późn. zm.) oraz art. 60

i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP poprzez dokonanie oceny kandydatki M. R. w oparciu o informacje zawierające nieprawdziwe dane dotyczące praktyki zawodowej, przekazane m.in. przez Prezesa Sądu Okręgowego w S. - M. S. podczas wideokonferencji na posiedzeniu Zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 12 grudnia 2019 r., które odbyło się bez udziału kandydatki, co uniemożliwiło złożenie wyjaśnień poprzez osobiste uczestnictwo, w drodze urządzeń teleinformatycznych lub na piśmie i obrony swoich praw związanych z wykonywaną służbą sędziego;

- naruszenie art. 2, art. 7, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP w związku z art. 35 ustawy o KRS, przez niezastosowanie przy ocenie kandydatki na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w S. zasady równego dostępu do służby publicznej, równego traktowania, zakazu dyskryminacji oraz zasad demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego kandydatura odwołującej się nie została przedstawiona Prezydentowi do powołania do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego.

Powołując się na tak postawione zarzuty wniosła:

- na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., art. 398¹³ § 1 k.p.c. art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 386 § 2 k.p.c. o stwierdzenie nieważności i uchylenie skarżonej uchwały nr [...] z dnia 12 grudnia 2019 r. o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury M. R. do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S.;

- ewentualnie na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c., o uchylenie skarżonej uchwały nr [...] z dnia 12 grudnia 2019 r. o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatury M. R. do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S. na wolne stanowisko sędziowskie i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

- a także, na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. o wstrzymanie wykonania zaskarżonej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa do czasu zakończenia postępowania przed Sądem Najwyższym, poprzez nie obwieszczanie o wolnym - nieobsadzonym dotychczas - wolnym stanowisku sędziowskim w Sądzie

Okręgowym w S. (przeznaczonym do VIII Wydziału Gospodarczego) z uwagi na niepowetowaną szkodę jaka zostałaby jej wyrządzona.

Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie nie jest zasadne.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż Krajowa Rada Sądownictwa nie uwzględniła zawartego w niniejszym odwołaniu wniosku, by w trybie art. 45 ust. 1 ponownie rozpoznać sprawę zakończoną zaskarżoną uchwałą, co powoduje, że aktualna stała się konieczność merytorycznego rozpoznania odwołania przez Sąd Najwyższy w zakresie podniesionych zarzutów.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż bezprzedmiotowy był wniosek skarżący o wstrzymanie wykonania zaskarżonej uchwały, złożony w trybie art. 388 § 1 k.p.c. W postanowieniu z 19 października 2019 r., I NOZP 2/19 Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że udzielenie zabezpieczenia w sprawie z odwołania od uchwały KRS w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego nie jest dopuszczalne. Nadto, z postanowienia tego wynika, że nakaz odpowiedniego stosowania przepisów o skardze kasacyjnej nie może być utożsamiany z nakazem stosowania wszystkich przepisów postępowania cywilnego. Należy to odnieść również do art. 388 § 1 k.p.c., który znajduje zastosowanie zasadniczo w postępowaniu procesowym w sprawie cywilnej, a więc takiej, której przedmiotem jest roszczenie cywilnoprawne. Przepis ten nie może mieć zastosowania w wypadku wniesienia odwołania od uchwały KRS już z tego powodu, że przedmiotem postępowania przed Radą nie było roszczenie, zaś wniesienie odwołania przez osobę, której postępowanie dotyczy uruchamiania jedynie kontroli zgodności z prawem, a więc legalności, uchwały KRS jak i postępowania, które ją poprzedzało. W sytuacji, gdy postępowanie to miało za przedmiot sprawę publiczną, a za taką należy uważać konkurs na wolne stanowisko sędziowskie, nie można uznać, by mogły mieć do niego zastosowanie te regulacje, których przeznaczenie jest ściśle ograniczone do procesowej ochrony

roszczeń cywilnoprawnych w trakcie ich dochodzenia przed sądem. Należy jednocześnie wskazać, iż stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym przepisy o zabezpieczeniu, niezależnie od tego, gdzie zostały umiejscowione, nie mają zastosowania w postępowaniu w sprawie konkursu na wolne stanowisko sędziowskie, jest ugruntowane w dotychczasowym orzecznictwie (zob. także postanowienia z: 8 września 2010 r., III SO 5/10; 11 marca 2019 r., I NO 6/19 oraz I NO 11/19; 27 marca 2019 r., I NO 59/18, 30 października 2019 r., I NO 119/19).

Wykluczone było również inne z postulowanych rozstrzygnięć, a mianowicie stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały i jej uchylenie. Skarżąca powołała się przy tym na art. 386 § 2 k.p.c., mający odpowiednie zastosowanie w razie rozpoznawania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (art. 398²¹ k.p.c.). Należy jednak zwrócić uwagę, że i w tym zakresie wskazany we wniosku skarżącej przepis Kodeksu postępowania cywilnego nie może mieć zastosowania w niniejszej sprawie. Wprawdzie z mocy art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.) o skardze kasacyjnej, to zważywszy na odrębność i szczególny charakter postępowania przed Radą, nie ulega wątpliwości, że stosowanie ustawy cywilnej procesowej może mieć miejsce tylko odpowiednio. Oznacza to z kolei, że część przepisów k.p.c. będzie stosowana wprost, część z modyfikacjami, a stosowanie części regulacji będzie w ogóle wykluczone. Specyfika rozstrzygnięcia zawartego w art. 386 § 2 k.p.c. odnoszącego się do uchylenia zaskarżonego wyroku przez cywilny sąd odwoławczy w zakresie dotkniętym nieważnością oraz zniesienia w tej części postępowania związana jest z faktem, że przepisy postępowania cywilnego przewidują instytucję nieważności tego postępowania w ściśle określonych wypadkach, wskazanych w art. 379 k.p.c. Instytucja ta związana jest jednak z postępowaniem cywilnym, służącym zasadniczo rozstrzyganiu spraw cywilnych, a jej skutki wynikają z wyraźnego stanowiska ustawodawcy co do enumeratywnie wymienionych uchybień, jakie mogą mieć miejsce w tego rodzaju sprawach, dodać należy, że regulowanych przed Kodeks postępowania cywilnego wprost. Postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa uregulowane zostało w ustawie o KRS, która w żadnym z zawartych w niej przepisów nie wskazuje na nieważność

postępowania, jako skutek określonych uchybień. Odnotowanie tego faktu jest tym bardziej istotne, że Krajowa Rada Sądownictwa jest szczególnym organem, mającym umocowanie konstytucyjne, w którego kognicji pozostają sprawy o charakterze publicznym. Taki charakter spraw rozpatrywanych przez Radę uzasadnia z kolei założenie, że do uznania za nieważne prowadzonego przez nią postępowania niezbędne jest istnienie przepisu, który określałby sytuację, kiedy nieważność miałaby miejsce. W żadnym razie nie może być w tym zakresie uznana za wystarczającą regulacja z art. 398²¹ k.p.c., mająca charakter odesłania. Przepis ten pozwala na stosowanie art. 386 § 2 k.p.k. w razie rozpoznawania skargi kasacyjnej od orzeczenia wskazanego w art. 398¹ k.p.c., gdyż orzeczenie to zapada na gruncie postępowania cywilnego, które może być dotknięte wadą nieważności. W sytuacji, kiedy ustawa o KRS w żadnym z zawartych w niej przepisów nie przewiduje instytucji nieważności postępowania, Sąd Najwyższy nie może takiej nieważności stwierdzić. Regulacja zawarta w art. 44 ust. 3 ustawy o KRS nie upoważnia bowiem Sądu Najwyższego przy rozpoznawaniu odwołania od uchwały Rady do korzystania ze wszystkich przepisów o postępowaniu cywilnym, a jedynie z przepisów o skardze kasacyjnej w zakresie w jakim przepisy te regulują postępowanie przed Sądem Najwyższym. Uchybienia, które potencjalnie mogą dotyczyć uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, mogą być natomiast określone wyłącznie w ustawie o KRS, względnie w innych aktach prawnych, pod warunkiem, że regulowałyby postępowanie przed tym organem. Skoro Kodeks postępowania cywilnego nie reguluje postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, postępowanie to nie może być oceniane przez pryzmat przepisów w nim zawartych, także przez pryzmat instytucji nieważności, o której mowa w art. 379 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do wniosku o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania, należy stwierdzić, że jest on chybiony, gdyż żaden z podniesionych zarzutów nie ma uzasadnionych podstaw.

W szczególności nie można stwierdzić uchybienia w postępowaniu Krajowej Rady Sądownictwa, o którym mowa w zarzucie podniesionym w tirecie pierwszym, dotyczącego art. 21 ust. 3 ustawy o KRS, jak również podzielić wywodów skarżącej dotyczących konsekwencji podnoszonego naruszenia. Zgodnie z tym przepisem

powtórzenie głosowania może nastąpić w przypadku naruszenia zasad postępowania, na podstawie uchwały Rady podjętej na wniosek członka Rady zgłoszony najpóźniej w terminie określonym do zgłaszania zastrzeżeń do protokołu posiedzenia. Należy odnotować, że przepis ten istnieje w ustawie o KRS od początku jej obowiązywania, tj. od 18 lipca 2011 r. Jego celem jest zapewnienie poprawności podjętej przez Radę uchwały, zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Naruszenie zasad postępowania, o którym mowa w art. 21 ust. 3 ustawy o KRS należy bowiem rozumieć w sensie uchybienia jakiegokolwiek przepisu, regulującego czynności podejmowane w postępowaniu poprzedzającym rozstrzygnięcie przez Radę sprawy w formie uchwały, niezależnie od tego, w jakim akcie prawnym przepis ten znajduje się. Może zatem być to przepis znajdujący się w rozdziale 3 ustawy o KRS, jak również w art. 55 i in. ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2020, poz. 2072) - dalej u.s.p. Zauważyć zarazem należy, że naruszeniem przepisów postępowania, o którym mowa w art. 21 ust. 3 ustawy o KRS, z pewnością może być przeprowadzenie go w sposób niezupełny zarówno pod względem formalnym, tzn. bez przeprowadzenia określonego jego etapu, czy też w sytuacji braku niezbędnych dokumentów, jak również niezupełny pod względem merytorycznym, tj. bez uwzględnienia istotnych okoliczności, które nie były rozważone na etapie podejmowania decyzji w pierwotnym głosowaniu. Poza tym, skutkiem zastosowania regulacji zawartej w art. 21 ust. 3 ustawy o KRS może być odmienne rozstrzygnięcie co do istoty sprawy, która była przedmiotem poprzedniego głosowania, jak również decyzja o tym, by celem sanowania uchybień postępowania, jakie miały miejsce w związku z pierwszym głosowaniem, przeprowadzić tę jego część, która była powodem ponownego głosowania, a dopiero po przeprowadzeniu niezbędnych czynności, rozstrzygnąć sprawę merytorycznie. Nie może jednocześnie ulegać wątpliwości, że ponowne przeprowadzenie głosowania w trybie art. 21 ust. 3 ustawy o KRS prowadzi do wyeliminowania z obrotu prawnego uchwały, której ponowne głosowanie dotyczy. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do możliwości istnienia w obrocie prawnych dwóch różnych uchwał KRS, o tym samym przedmiocie i różnej treści - mogłyby się uprawomocnić bez wniesienia odwołania, albo nawet także po rozpoznaniu odwołań, gdyby wniesiono je od każdej z nich. Okoliczność ta

w sposób wystarczający świadczy o dysfunkcjonalności takiego rozwiązania, stanowiąc zarazem argument przeciwny wywodom skarżącej.

Uwzględniając powyższe należy zatem przypomnieć, że pierwsza uchwała, jaka zapadła w sprawie konkursu na 15 wolnych stanowisk w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonego w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, zapadła 13 grudnia 2018 r. (uchwała nr [Y.]) i na jej mocy Rada zdecydowała nie przedstawiać Prezydentowi RP wniosku o powołania na jedno z tych stanowisk M. R.. Od tej uchwały skarżąca pismem z 3 marca 2019 r. wniosła odwołanie, składając jednocześnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w trybie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS, z uwagi na informacje dotyczące postępowania z wniosku o wszczęcie postępowania wyjaśniającego wobec jej osoby. Ponowny wniosek w trybie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS został złożony w piśmie z 3 czerwca 2019 r., z powołaniem na fakt, że skarżąca została poinformowana przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w G., że w wyniku przeprowadzonych przez niego czynności w sprawach VIII GC [Y.] i VIII GC [Y.] brak było podstaw do stwierdzenia istnienia uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez nią przewinienia dyscyplinarnego objętego czynnościami wyjaśniającymi. W następstwie tego wniosku najpierw została wydana uchwała nr [Z.], na której skuteczność powołuje się skarżąca, zawierająca wniosek o przedstawienie jej kandydatury do powołania na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Okręgowym w S., a następnie uchwała nr [Ż.], mocą której zdecydowano o ponownym głosowaniu w tym przedmiocie, czego skutkiem była uchwała z 26 lipca 2019 r. nr [X.]. Na mocy tej ostatniej uchwały, Krajowa Rada Sądownictwa po rozpoznaniu wniosku skarżącej postanowiła, w trybie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS, ponownie rozpatrzyć sprawę skarżącą.

Należy stwierdzić, że decyzja tej treści (zawarta w uchwale nr [X.]), a więc o ponownym rozpatrzeniu sprawy w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na czternaście z piętnastu stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, w części dotyczącej zgłoszenia skarżącej na to stanowisko, oznacza jednocześnie, że straciła moc uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr [Y.]. Nie było potrzeby zawierania w treści uchwały nr [X.] stwierdzenia o uchyleniu uchwały nr [Y.], gdyż

z art. 45 ust. 1 ustawy o KRS nie wynika, by taką treść musiała przyjąć uchwała podjęta na podstawie tego przepisu. Należy podkreślić, iż postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa jest postępowaniem regulowanym przez ustawę o KRS oraz wydany na jej podstawie Regulamin i nie mają do tego postępowania zastosowania rozwiązania przewidziane w jakichkolwiek ustawach procesowych. W konsekwencji trzeba uznać, że podjęcie uchwały o ponownym rozpatrzeniu sprawy w zakresie skarżącej, do czego doszło na mocy uchwały Rady nr [X.], rozpoczęło na nowo postępowanie w zakresie jej osoby w konkursie zainicjowanym powołanym wyżej ogłoszeniem w Monitorze Polskim. Powoduje to, że z powodu uchwały nr [X.] straciła moc uchwała nr [Y.], a w konsekwencji wszystkie czynności związane z postępowaniem przed Radą należało wykonać ponownie. Od strony procesowej natomiast decyzję w trybie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS należy uznać za decyzję merytoryczną kończącą sprawę indywidualną, w której podlegały ocenie określone przesłanki zawarte w tym przepisie. Uchwała wydana na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS, niezależnie od tego, czy stanowi decyzję negatywną czy pozytywną, może być kwestionowana w drodze odwołania, na ogólnych zasadach, określonych w art. 44 ust. 1 tej ustawy. W postępowaniu odwoławczym można podnosić uchybienia poprzedzające decyzję wydaną w oparciu o art. 45 ust. 1 ustawy o KRS. Oczywiście skuteczność zaskarżenia decyzji pozytywnej wymaga w pierwszej kolejności ustalenia *gravamen* po stronie skarżącej, jednakże nie jest ono wykluczone.

Uchwała nr [X.] była prawomocna i na skutek jej wydania przeprowadzono ponowne postępowanie w zakresie zgłoszenia osoby skarżącej na wolne stanowisko sędziowskie ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283. Na prawomocność i wykonalność tej uchwały nie wpływa fakt wniesienia przez skarżącą odwołania wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu, zaś wszelkie okoliczności, także aktualnie kwestionowane przez skarżącą, z racji prawomocnego zamknięcia postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia jej sprawy, nie mogą być przedmiotem szczegółowych rozważań w niniejszej sprawie, ani tym bardziej wpływać na jej rozstrzygnięcie. Zakresem kognicji Sądu Najwyższego jest bowiem objęte to postępowanie przed Radą, którego ramy czasowe wyznacza

uchwała z 26 lipca 2019 nr [X.], która jest prawomocna i uchwała z 12 grudnia 2019 r. nr [...], a więc uchwała zaskarżona.

Postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa w przedmiocie jednego wakatu w Sądzie Okręgowym w S. i jednej kandydatury - kandydatury sędzi M. R. rozpoczęło się na nowo, a jego elementem było posiedzenie Rady 11 grudnia 2019 r., kiedy zapadła decyzja o uzupełnieniu materiałów postępowania nominacyjnego poprzez wysłuchanie przez wyznaczony zespół członków Rady Prezesa Sądu Apelacyjnego i Prezesa Sądu Okręgowego w [...]. Zespół członków Rady po tym wysłuchaniu postanowił zmienić swoje stanowisko z 4 listopada 2019 r. i rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa nieprzedstawienie wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk w Sądzie Okręgowym w S.. Krajowa Rada Sądownictwa podzieliła stanowisko zespołu, czego skutkiem jest zaskarżona uchwała. W tym stanie rzeczy nie ulega wątpliwości, że uchwała nr [...] z 12 grudnia 2019 r. stanowiła wynik ponownego rozpoznania sprawy, czego domagała się skarżąca, przy czym to ponowne rozpoznanie sprawy dotyczyło sprawy zakończonej uchwałą z 13 grudnia 2018 r., gdyż to ta uchwała była ostatnią uchwałą merytoryczną, jaka została wobec skarżącej wydana. Byt prawny tej uchwały jednak ustał w związku z podjęciem prawomocnej uchwały nr [X.], mocą której wykonano od początku wszystkie istotne czynności dotyczące postępowania w sprawie M. R., łącznie z powołaniem zespołu, o którym mowa w art. 31 ustawy o KRS. Nie są zatem uzasadnione wywody skarżącej, w których wskazuje na nieważność zaskarżonej uchwały, gdyż instytucja nieważności na gruncie ustawy o KRS, jak wcześniej wskazano, nie istnieje. Chybione są również uwagi co do swoistego odzyskania bytu prawnego uchwały nr [Z.], skoro w jej przedmiocie zarządzono skutecznie ponowne głosowanie, a kwestia, która była jej przedmiotem została prawomocnie rozstrzygnięta uchwałą nr [X.], która zainicjowała ponowne postępowanie, sfinalizowane aktualnie skarżoną uchwałą.

Z powyższego wynika, że za nietrafne muszą być uznane wywody skarżącej dotyczące uchybień, jakimi miało być dotknięte niniejsze postępowanie, zwłaszcza w kategoriach jego nieważności, jak również oceny uchwały nr [Ż.]. Przyjęcie zaskarżalności uchwały wydanej w trybie art. 45 ust. 1 ustawy o KRS (nr [X.]),

oznacza że jedynie w drodze jej kontroli mogła być badana kwestia prawidłowości postępowania poprzedzającego jej wydanie, a więc w konsekwencji uchwał nr [Z.] i [Ż].

Analiza przebiegu postępowania poprzedzającego wydanie zaskarżonej uchwały w kontekście pozostałych podniesionych w sprawie zarzutów, prowadzi do wniosku, że wszystkie czynności zostały wykonane prawidłowo, a w konsekwencji nie można stwierdzić naruszenia prawa, co jest warunkiem niezbędnym do uchylenia zaskarżonej uchwały, czego w jednym ze zgłoszonych wniosków domaga się skarżąca.

Przede wszystkim nie sposób stwierdzić naruszenia przepisów wskazanych w tirecie drugim wniesionego odwołania. Z treści art. 33 ust. 2 ustawy o KRS wynika, że w uzasadnionych przypadkach Rada może żądać osobistego stawiennictwa uczestnika postępowania lub złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień, a także uzupełnienia materiałów sprawy. Oznacza to, że wyłącznie od decyzji Rady zależy, czy zachodzi uzasadniony wypadek, a w konsekwencji, czy uczestnik postępowania zostanie wezwany do osobistego stawiennictwa, czy też nie. Wykluczone jest, by ocena takiej sytuacji mogła być dokonana także przez Sąd Najwyższy w postępowaniu odwoławczym. Z treści art. 33 ust. 1 ustawy o KRS wynika z kolei, że w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. To z kolei oznacza, że do wyłącznej kompetencji Rady należy decyzja o wysłuchaniu innych osób aniżeli uczestnika postępowania, a także, że fakt wysłuchania określonej osoby, niezależnie od treści złożonego przez tę osobę oświadczenia, nie pociąga za sobą obowiązku wysłuchania uczestnika. Nie sposób zatem stwierdzić, by został naruszony art. 33 ust. 1 ustawy o KRS poprzez zaniechanie wysłuchania M. R. w sytuacji, gdy informacje przedstawione przez prezesów Sądu Apelacyjnego w [...] oraz Sądu Okręgowego w S., stawiały ją w świetle niekorzystnym. Nadto, nawet wezwanie uczestnika do osobistego stawiennictwa przed Radą lub zespołem, nie oznacza jego samodzielnego, aktywnego udziału, zbliżonego do udziału w jakimkolwiek innym postępowaniu, np. administracyjnym lub cywilnym. W szczególności nie ma podstaw

do stwierdzenia, by uczestnikowi postępowania prowadzonego przed Krajową Radą Sądownictwa przysługiwało prawo zadawania pytań wysłuchiwanym przez ten organ osób, chyba że zdecyduje o tym prowadzący czynność. Rada nie miała zatem obowiązku zawiadamiania skarżącej o terminie wysłuchania prezesów [...] Sądów, by umożliwić skarżącej udział w tym przesłuchaniu, a więc zadawanie pytań, czy złożenie oświadczenia lub wyjaśnień. Takiego obowiązku nie nakładają na Radę przepisy regulujące postępowanie przed KRS. Możliwe jest wprowadzenie złożenie oświadczenia przez uczestnika, co wynika wprost z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, jednakże dopiero fakt jego złożenia obliguje Radę do wydania uchwały także na podstawie tego oświadczenia. Nie ma natomiast podstaw ustawowych do stwierdzenia ciążącego na Radzie obowiązku przedstawiania materiałów uczestnikowi postępowania celem ustosunkowania się do nich. Uzyskanie stanowisk prezesów Sądu Apelacyjnego w [...] i Sądu Okręgowego w S. nie obligowało zatem do odroczenia posiedzenia Rady i przedstawienia skarżącej wypowiedzi tych osób celem złożenia oświadczenia. W tym kontekście nie sposób stwierdzić naruszeń art. 33 ust. 1 i 2 oraz art. 35 ust. 1 ustawy o KRS, a także przepisów rangi konstytucyjnej.

Chybiony jest również zarzut zawarty w tirecie trzecim odwołania. Nie doszło bowiem w trakcie postępowania przed KRS do naruszenia konstytucyjnych praw skarżącej. Należy podkreślić, co już wcześniej było podnoszone, że uprawnienie osoby spełniającej kryteria formalne do objęcia stanowiska sędziego nie oznacza istnienia swoistego roszczenia, którego treścią byłaby możliwość żądania wydania określonej, pozytywnej dla takiej osoby, uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, przedstawiającej Prezydentowi RP jej kandydaturę, wraz z wnioskiem o powołanie na to stanowisko. Realizacja uprawnień konstytucyjnych, związanych z równym dostępem do służby publicznej wiąże się zatem jedynie z prawem do udziału w konkursie na stanowisko sędziego osób spełniających ustawowe wymogi, a więc do poddania się procedurze, której wynikiem jest uchwała Krajowej Rady Sądownictwa, mająca umocowanie w art. 179 Konstytucji RP. Charakter tego umocowania przesądza, że prawo do przedstawiania Prezydentowi RP wniosku o powołanie sędziego jest

konstytucyjną prerogatywą Krajowej Rady Sądownictwa, co do której ustawa zasadnicza nie przewiduje merytorycznej kontroli.

Wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydatów ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia KRS w tej materii byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z norm konstytucyjnych. W praktyce kontrola ta obejmuje więc w szczególności badanie, czy KRS zastosowała w danym postępowaniu te same wobec wszystkich, a przy tym dopuszczalne (zgodne z prawem, niedyskryminujące) kryteria oceny kandydatur oraz prowadziła postępowanie zakończone podjęciem uchwały według m.in. przepisów rozdziału 3 ustawy o KRS oraz wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 i 1a tej ustawy Regulaminu KRS (które w głównej mierze regulują postępowanie przed Radą). W odniesieniu do kwestii ustalenia faktów i oceny dowodów dopuszczalne jest jedynie badanie, czy KRS wywiązała się z obowiązku wszechstronnego rozważenia sprawy na podstawie całego, prawidłowo zebranego materiału dowodowego (zob. w szczególności postanowienie Sądu Najwyższego z 27 marca 2012 r., III KRS 5/12; wyroki Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2016 r., III KRS 7/16; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 26 marca 2019 r., I NO 10/19; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 27 września 2019 r., I NO 78/19).

Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa w indywidualnej sprawie związanej z konkursem na określone stanowisko sędziowskie nie może oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III KRS 226/13). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje więc jedynie procedura podejmowania uchwały przez KRS, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyroki Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2015 r., III KRS 35/15, III KRS 41/15, III KRS 33/15; z 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09; z 15 lipca 2009 r., III KRS 11/09; z 20 października 2009 r., III KRS 13/09).

Należy jednocześnie podkreślić, iż Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, zatem samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, jeżeli odwołujący się nie wskazał uzasadnionych zarzutów, które potwierdzałyby rzeczywiste zastosowanie wobec jego kandydatury nierównych lub dyskryminujących go kryteriów dostępu do wakujących stanowisk sędziowskich w porównaniu do innych kandydatur zgłoszonych w tej procedurze konkursowej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2009 r., III KRS 6/08, LEX nr 523533).

Z powyższego wynika, że w postępowaniu z odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której przedmiotem są kandydatury na wolne stanowiska sędziowskie wykluczone jest kwestionowanie ustaleń faktycznych, do czego w znacznej mierze zmierzają wywody skarżącej. Uwaga ta dotyczy w szczególności oceny prawidłowości wypowiedzi prezesów Sądu Apelacyjnego i Okręgowego w [...]. Należy wszakże zauważyć, że nawet we wniesionym odwołaniu, skarżąca dostrzega różne możliwości oceny tych wypowiedzi, w szczególności w kontekście określonych danych statystycznych, w relacji do określonego okresu, w zakresie oczywiście, w jakim można je odnosić do statystyki. Przedstawienie przez skarżącą załączników do wniesionego odwołania, jak również odpowiednia treść tego środka ma natomiast prowadzić do podważenia po pierwsze wypowiedzi wysłuchanych prezesów, po drugie do pozytywnej oceny skarżącej w zakresie jej pracy w relacji do realnego obciążenia, jak również w relacji do poszczególnych decyzji, jakie wydała w ramach pełnienia urzędu sędziego, stopnia skomplikowania materiału dowodowego poprzedzającego wydanie orzeczenia i koniecznego w związku z tym nakładu pracy. Wszystkie argumenty, jakie zostały przedstawione w odwołaniu mają zatem na celu przedstawienie skarżącej, jako kandydatki odpowiedniej na stanowisko, na które się zgłosiła. Powtórzyć należy, że Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny merytorycznej kandydata na stanowisko sędziego.

Trzeba zarazem wskazać, iż do zakresu konstytucyjnej prerogatywy Krajowej Rady Sądownictwa należy rozważenie okoliczności, o których mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kryteriów według których organ ten decyduje

się na wskazanie Prezydentowi RP kandydata na określony urząd sędziego. Rozważenie to, uwzględniające łącznie wszystkie okoliczności, jakie przewidziano w powołanym przepisie może skutkować przyjęciem określonego kryterium wiodącego przy ocenie kandydata. Należy zarazem zauważyć, że Rada wskazując, czym kierowała się wydając zaskarżoną uchwałę przywołała m.in. sprawność postępowania, która w jednym przypadku skutkowałą stwierdzoną przewlekłością postępowania w sprawie, czego nie kwestionowała skarżąca, jak również stabilność orzecznictwa, która była już przedmiotem analizy w sporządzonej przez wizytatora ocenie kwalifikacyjnej. Te elementy mogły doprowadzić Radę do negatywnej konkluzji w zakresie rozpoznawanej sprawy M. R.. Trzeba też zwrócić uwagę, że w zaskarżonej uchwale trafnie wskazano, że jednym z kryteriów, które także zostało uwzględnione, było stanowisko środowiska sędziowskiego wyrażone w uchwale Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji [...], jak również stanowisko Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...]. Zarówno wskazany organ sądu, jak i środowisko sędziowskie apelacji [...] wyraziło się negatywnie co do kandydatury M. R. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w S.. Wymaga podkreślenia, że ocena środowiska sędziowskiego mogła być wiodącym kryterium oceny Krajowej Rady Sądownictwa, dokonanej na podstawie łącznie rozważonych kryteriów z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i tylko na jego podstawie Rada była umocowana do wydania uchwały negatywnej co do skarżącej, co nie stanowiłoby w żadnym razie naruszenia prawa. Bez znaczenia pozostają w takim wypadku motywy uchwały Zgromadzenia Sędziów, które zresztą nie są przedstawiane w żadnym dokumencie. Rozważania skarżącej w zakresie tego, co było powodem wydania negatywnych uchwał zarówno przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Apelacji [...], jak i Kolegium Sądu Apelacyjnego w [...] są zatem bezprzedmiotowe - na ich podstawie nie można ustalić tych motywów, a nadto żaden przepis nie daje podstawy do tego, by uchwały te były oceniane pod względem trafności merytorycznej, ani przez Radę, ani w niniejszym postępowaniu.

Uwzględniając powyższe, a zarazem nie podzielając stanowiska wyrażonego w odwołaniu, Sąd Najwyższy w oparciu o art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS orzekł jak w sentencji wyroku.